

have, hvorom det her gjælder, men ogsaa den Omstændighed, at man paa denne Maade nedbryder Sikkerheden, udbreder Misfornøielse og uberettiget Misfornøielse, som kan føre til voldsovergangs Handlinger og til Handlinger, som bringe den offentlige Magts Udøvelse i Fare. Der er i Virkeligheden efter Forholdenes Natur intet Abnormt i, at man drager Grændsen for den offentlige Magts Beskyttelse ved Straffe noget videre, end vor tidligere Straffelovgivning har gjort. Der er endelig heller ikke noget Abnormt i den sidste Bestemmelse, der rammer som straffskyldigt det at ophidsede Klasser eller Dele af Befolkningen til Had eller Forbitrelse eller til Volds-gjerninger imod andre Klasser eller Dele af den. Det er her ikke den offentlige Magt, men Samfundsfreden i Almindelighed, den offentlige Ro og Orden, som sættes i Fare, mod hvilken ikke de politiske Statsborgere, men alle Medlemmer af det borgerlige Samfund have Krav paa at være beskyttede. Dette er Betragtninger, som ere hentede fra Forholdenes Natur, men hvis Rigtighed bestræbes i højeste Grad ved at se hen til fremmede Lovgivninger; thi det er en stor Misforstaaelse, naar man antager, at Bestemmelser, som gaa i en lignende Retning, ja meget ofte langt videre end disse, skyldes Lovgivninger, som bære Bræget af en politisk Reaktions-Periode eller Strømning. Det er der ikke Tale om. I den nye tydske Straffelov af 1871 og den nye tydske Presse-lov af 1874 findes disse og lignende Bestemmelser og tilbørlig meget videregaaende, og Ingen, som kender de politiske Forholds-Udvikling i Tyskland, vil misstunde, at disse Love ere blevne til under en Periode, der netop var den gunstigste for Lovgivningens Fremme ved Samvirken mellem Regering og Rigsdag, lige som Enhver, der kender nærmere til denne Lovgivnings Historie, ogsaa vil vide, at Bestemmelserne bleve til under Samvirken af Mænd af alle Partier og ikke fremkaldte nogen væsentlig Dissens uden om Redaktionspunkter, om jeg saa maa sige. Ligesaa gjælder det Samme om den franske Lovgivning; thi selv om man vil udskyde af Betragtningen hele den franske Presse-lovgivning fra 1835—48 og senere fra 1852—70, som indeholder disse Bestemmelser, findes netop Hovedbestemmelserne og mange flere Bestemmelser i lignende Retning i det Pressedekret, som blev givet i August 1848, altsaa under en Bevægelse, som samtidig med, at den affastede de almindelige Presse-lovgivningsregler fra 1835—48, der formentes at være reaktionære, hævdede dette som ufravigeligt, hvilket ingen Presse-lovgivning, den være nok saa liberal, kunde

undvære. Og naar man endelig har sagt, at man paa denne Maade vilde komme til at smede Ytringsfriheden i Lænker, som vi end ikke havde kjendt under de absolute Konger, kan jeg slet ikke forstaa denne Bemærkning. Der maa vel i saa Henseende sigtes til Forordningen af 27de September 1799 og de senere Lovgivningsbestemmelser, men man kan vel der ikke overse, at af Noget, der svarer til denne Lovgivning: Censur for domfældte Forfattere, eller det foreløbige Politigtjenemysyn, som betingede Uddeling af Skrifter, findes der ikke Spor her, idet dette jo udelukkende er en Straffelovgivning, og med Hensyn til, hvad der straffedes, kan der jo ikke være nogen Tvivl om, at Bestemmelserne i Forordningen 1799 gif langt videre. Man straffede jo ikke alene det at laste og forhaane og udbrede Misnøie med Forfatningen og Regeringens enkelte Handlinger i Almindelighed, men ogsaa særligt det at udbrede løgnagtige Beretninger om nogen vigtig Del af Regeringens eller Statens Foranstaltninger, og særligt, hvad der gif langt videre, Tilfidesættelsen af den Verbdighed, der skyldes Lovgivningen ved i utilbørlige og usømmelige Udtryk at skumle med Bitterhed over Regeringen. Jeg tror dog ikke, der kan være Tvivl om, at det gif langt videre. Om det, der kræves her med Hensyn til den Grændse, der her er sat, har Regeringen i Lovforslaget udtalt, at Bestemmelsen selvfølgelig hverken kan eller skal hindre, at Regeringen i videste Omfang gjøres til Gjenstand for offentlig Kritik og Dabel. Men dette var virkelig ikke tilladt i videste Omfang efter Forordningen af 1799; Synspunkter var der, hvad der udtrykkelig siges, at det skal man gøre med Beskedenhed; men det foreliggende Lovforslag forlanger, saavidt jeg kan se, ikke nogenjomhelst Beskedenhed i de offentlige Ytringer, de aabne stadig alle Veie til den skarpe Kritik og forlanger kun den Agtelse for Lovgivningen, at man ikke priser Forbrydelsens Begaaelse som fortjensfulde og bifaldsværdige, og at man særlig med Hensyn til Regeringen ikke bagvaster den ved foranstøede eller opdigtede Kjendsgjerninger. Jeg skal her indskyde den Bemærkning, at det er almindeligt i fremmede Lovgivninger, at man ikke alene beskytter Regeringen mod Bagvaster, men ogsaa mod Forhaanelse. Jeg tror derfor ikke, at man med Frie i disse Bestemmelser kan finde Noget, der kan karakterisere Lovet som en politisk Undtagelseslov.

Hvad der kan være Gjenstand for, og efter min Mening ogsaa bør være Gjenstand for Undersøgelse ved disse Paragrafer er, om Forslaget ogsaa i alle Punkter har ramt